

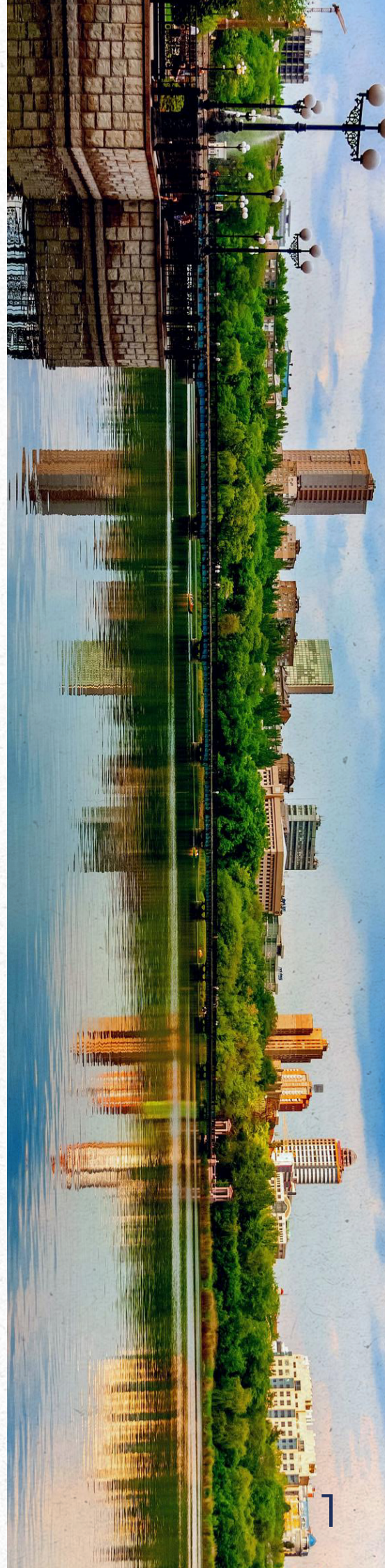
Із Донецьком у серці

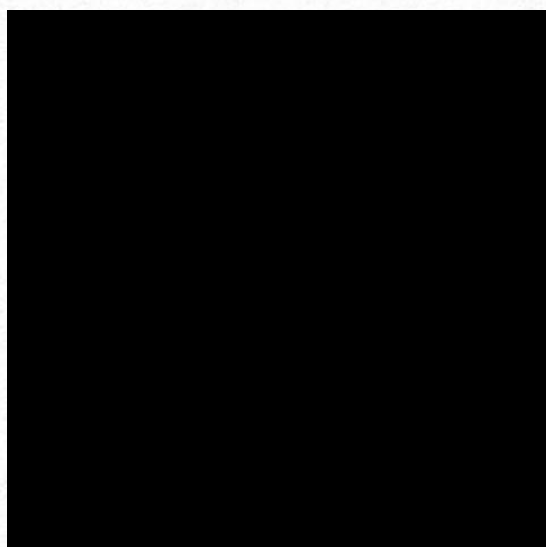
*Випускники
Донецького національного
університету
імені Василя Стуса
про Донецьк*

ПЕРЕДМОВА

«Остання неділя серпня – немає Донеччан яких ці слова залишать байдужими. Виставка квітів, міжнародний фестиваль ковалів у Парку кованих фігур, карнавал центральною вулицею, артлокації в усіх парках міста, спілкування із друзями в Донецьк Сіті, феєрверк та великий концерт на центральній площі та, звісно, мільйон посмішок навколо. Саме ці асоціації у більшості виникають після згадки про День Шахтаря та День міста, які святкувались у Донецьку в цей день. Це був момент гордості та спільного відзначення досягнень нашого чудового міста, яке з кожним роком ставало все прекрасніше» – допис на сторінці Університету в FB у 2023 році. «Занурюючись у спогади цього дня, на думку спадають радісні й усміхнені люди на вулицях Донецька, виступи зірок світового масштабу на Донбас Арені та Центральній площі, веселі посиденьки в Golden Lion пабі чи Юзівській пивоварні, спортивні змагання біля Драматичного театру, атракціони в центральному парку культури та відпочинку і ще багато файних здібанок по всіх локаціях міста. Ці спогади є силою кожного Донеччанина, бо рідне місто навчило не лише чудово відпочивати, а й плідно працювати, віддаючи себе улюбленій справі. У цьому й був секрет процвітання Донецька до окупації та залишається секретом успіху донеччан, які вимушені були залишити рідне місто» – допис на сторінці Університету в FB у 2024 році. Це спогади про Донецьк із дописів Університету минулих років.

Цього ж року ми попросили наших випускників поділитися своїми спогадами про наше рідне місто. На жаль, багато з тих, до кого зверталися із проханням поділитися світлинами та спогадами, відповіли, що їхні згадки з радісними моментами життя в рідному місті знищила російська ракета. Дехто сказав, що війна перекреслила все приємне, що було. Тому нехай цей чорний квадрат буде графічною згадкою про ці думки.

Попри це, нам дуже хочеться зберегти якомога більше приємних і різноманітних спогадів про рідний Донецьк і те, яким його запам'ятали донеччани.

Із Донецьком у серці

20.06.2012

червень, 2012, Донбас Арена
Ці фото зроблені ще у 2012 році, коли я була студенткою Донецького національного університету. Наш корпус був розташований просто навпроти Донбас Арени – тієї самої сучасної, гордої, що колись стала символом оновленого Донецька.

Між парами або після занять ми часто виходили з одногрупницями на прогулянку до парку. Там завжди було затишно: зелені алеї, охайні доріжки, фонтани, легкий вітерець... Цей простір дарував відчуття спокою і натхнення. У пам'яті зберігся не лише вигляд тих місць, а й сміх, розмови, мрії про майбутнє, якими ми ділилися на лавках біля ставків.

Сьогодні це вже більше ніж просто фото – це фрагмент мого Донецька, того, яким він був до війни. Того, який живе в серці, попри всі обставини.

20.06.2012

Клуб «Лица завжди» був для нас особливим місцем. Саме тут сяяли наші обличчя – усміхнені, щирі, наповнені щастям і свободою. Після насичених пар та буднів ми приходили сюди відпочити, забути про клопоти й просто бути молодими. Це були миті, коли наші лица розповідали більше, ніж будь-які слова.

Гуртожиток ДонНУ – це не просто кімнати й коридори. Гуртожиток – це місце, де ми з одногрупниць стали справжніми подругами. Тут були ночі розмов до світанку, спільні свята й мрії, які робили нас ближчими. Це не просто стіни – це наша юність і наша дружба, що живе й досі.

Ліверпуль_07.10.2013

Святкувати мій день народження у ресторані «Ліверпуль» у Донецьку було особливим досвідом. Наше місто мало в собі щось спільне з рідним містом The Beatles: і шахтарську силу, і неповторний ритм життя, і дух, що надихає. Того вечора ми сміялися, співали й раділи так, ніби звучала власна мелодія молодості – наша маленька Yesterday у великій історії Донецька.

З твоїм днем, рідне місто!

Тут пройшла наша юність, наші найкращі студентські роки в ДонНУ. Ми сміялися в гуртожитках, ділили хліб і секрети, приносили торти в аудиторії й танцювали на сцені так, ніби перед нами весь світ. Тут народжувалася справжня дружба і мрії, які ми зберегли на світлинах, які живуть у нас і досі.

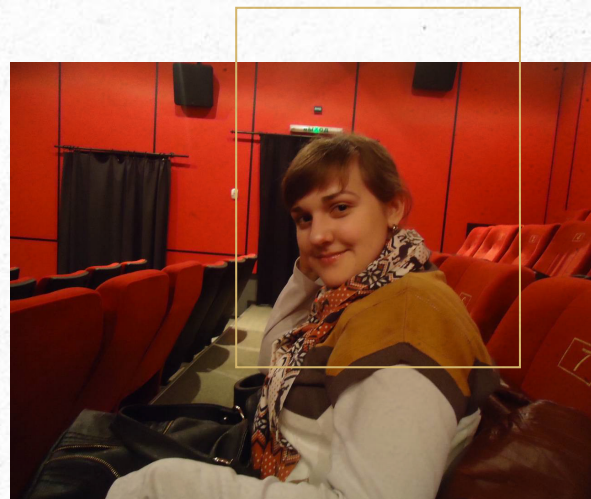
Донецьк був і залишається Україною. Живе у наших серцях і спогадах, а ми віримо: прийде день, коли ми повернемось, знову пройдемо його вулицями й скажемо:

«Дякуємо за молодість і за любов. Ми вдома»

Моїм першим донецьким кінотеатром був кінотеатр імені Шевченка – з «Піратами Карибського моря» в останні дні літніх канікул 2003 року. Але, хоч я і не пам'ятаю, як вперше опинилася в «Зірочці», саме цей кінотеатр був моїм улюбленим. 25 хвилин тим великим зеленим 73-А з Путилівки до проспекту Ватутіна (як же дико нині сприймаються ці назви!) – або дві години пішки по засипаному по коліно снігом Донецьку (так я поверталася додому з «Аватару» в грудні 2009-го). Чи дві з половиною зупинки від університету – якщо вибігти чорним ходом істфаку (не зустріти би на паркінгу наукового керівника!) та проштовхнутися повз курилку філфаку. Кілометр – кажуть мені Google maps, усього лише кілометр Університетською.

Бронювати квитки заздалегідь або спонтанно прогулювати пару та бігти вдвох на побачення; походи класом, компанією друзів чи самотужки (просто тому, що кіно цікаве, навіть якщо тобі одній); а ще ж самопроголошена традиція ходити в кіно, відзначаючи день народження! Та «Зірочка» була місцем, що бачило моє дорослішання. І залишається магнітом, який притягує спогади – і досі, після стількох років.

Карнавал на День міста та День шахтаря (2010)

Карнавал на День міста та День шахтаря (2010)

Карнавал на День міста та День шахтаря (2012)

Парк біля Донбас арени на День міста та День шахтаря. (2013)

Для мене одні з найтепліших спогадів про Донецьк пов'язані зі святкуванням Дня міста та Дня шахтаря в останню неділю серпня. Я виросла в родині, де дідусь, тато, дядько, їхнє оточення та друзі були шахтарями. Кожного року ми збирались на свято всією родиною та друзями і від ранку до вечора гуляли по місту, брали участь у різноманітних заходах, конкурсах, відвідували концерти. У дитинстві я найбільше любила спостерігати за карнавалом і раділа, що могла вже студенткою знімати все дійство на власний фотоапарат, куплений на заощадження зі стипендій.

Знаковим є День міста та День шахтаря 2013 року, коли я останній раз святкувала це свято зі всією родиною. Донецьк потопав у квітах, була хороша погода, ми були сповнені надіями та почуттям гордості за наше рідне місто. Саме таким світлим, теплим, рідним Донецьк і залишається в моїй пам'яті.

Донецьк – це місто, з якого почалося моє життя. Воно пульсувало в моїй крові з першого подиху: шумними проспектами, де вдень гуркотіли трамваї й автівки, і тихими дворами, наповненими ароматом квітів. Його вулиці бачили мої перші кроки, мої дитячі ігри й перші мрії.

Донецьк завжди був багатоголосим: строгим і водночас ніжним, індустріальним і теплим. Це було місто, де поруч із суворими заводськими корпусами розквітали троянди – незмінні свідки повсякденного життя. Донецьк поєднував у собі дві стихії – сувору силу металу й ніжність розквітлих троянд.

І серед цього поєднання поставав парк кованих фігур – казка, втілена у залізі. Тут метал оживав – перетворювався на фантастичних істот, які здавалися гостями з інших світів. Для мене це був простір уяви, де дитяча фантазія торкалася вічності. Здавалося дивом, що холодне залізо може співати, сміятися, мріяти разом зі мною. Так само, як і троянди, ці фігури додавали Донецьку душі.

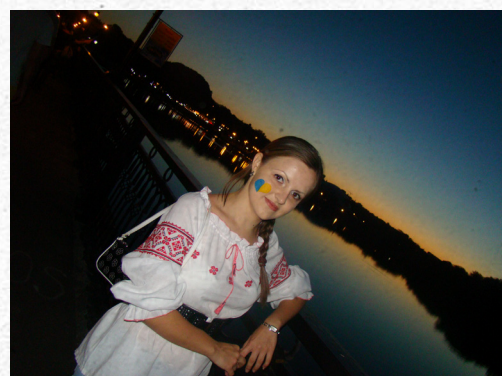
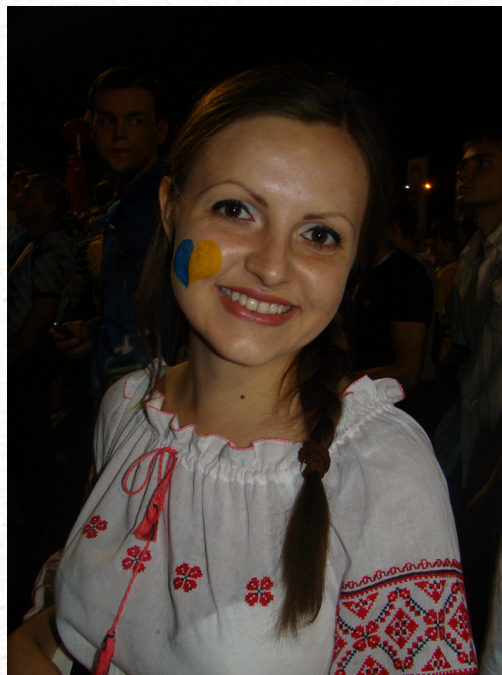
Але особливою сторінкою спогадів завжди був кінець серпня – День міста. Тоді Донецьк розпускався, немов квітка, і відкривав своє серце людям. Вулиці ставали схожими на бурхливу ріку, що текла музикою, сміхом, синьо-жовтими прапорами й повітряними кульками. На площі проходили концерти, відбувалися виставки та змагання, а вечір завжди приносив довгоочікуваний феєрверк. Ми стояли, задерши голови, а в небі розквітали вогняні троянди – відлуння тих, що росли біля наших ніг. Кольорові спалахи розсипалися срібним дощем, і на мить усе місто, немов єдине серце, билось у такт із цим сяйвом. Це було відчуття єдності й дому, відчуття, що ми належимо цьому місту так само, як воно належить нам.

У моїй пам'яті Донецьк назавжди залишиться містом теплих вечорів на бульварі Пушкіна, дзвінкого сміху друзів у парку кованих фігур і відблиску сонця на фасадах будинків. Таким він був для мене до 2014 року – живим, моїм, невід'ємним від мого серця.

Євро-2012 було мегаподією для всієї України, а для мешканців Донецька – найбільш яскравим спогадом початку 2010-х років. Напереродні матчу Україна-Англія ми з друзями зібралися біля «Трійки» (гуртожиток № 3 ДонНУ), «озброїлися» фарбами і розмалювали один одного: комусь зробили просто напис Euro 2012, комусь намалювали прапор на щоці, а були й такі, чиї обличчя були повністю зафарбовані в синій і жовтий кольори. Думали, що будемо оригінальними, але тоді, 19 червня 2012 року, весь Донецьк був синьо-жовтим і у вишиванках. Гімн України співали голосно й дружньо на Донбас Арені й на інших локаціях, які демонстрували матч. Збірна України програла Англії 0 : 1, але атмосферу того дня я пам'ятатиму ще довго. І мої фото з синьо-жовтим серцем на щоці, зроблені на мосту в Парку Щербакова, я зберігатиму.

Парк біля Донбас Арени у 2011 році вбув, як оаза серед кам'яних джунглів Донецька. Запрошені ландшафтні дизайнери створили справжнє диво навколо стадіону. На той момент, мабуть, лише Київ міг конкурувати з Донецьком у красі й оригінальності парків і скверів. Мене найбільше вражало «море квітів» парку біля Донбас Арени. Воно було заввишки півтора-два метри! У ньому буквально можна було потонути й загубитися, що, власне, я і спробувала зробити.

Церемонія «Кращий випускник Донецької області» відбувалася наприкінці червня і була доволі масовим заходом. На ній були присутні кращі випускники області (ДонНУ був представлений по одному кращому випускнику від факультету), керівництво області, спонсори. Це виглядало як свято з відзнаками й подарунками. Найвидатнішим випускникам навіть дарували автівки. Моя церемонія відбулася 25 червня 2010 року. Тоді в нашому університеті не було традиції вдягати мантиї під час вручення диплома магістра, але в мене мантия була, як і у всіх учасників заходу, причому з жовто-блакитним кантом. Потім ми влаштували фотосесію для моїх одногрупників у цій унікальній мантиї. Зберігаю її досі на згадку)

Для мене, як і для багатьох донеччан, футбол – це невід'ємна частина життя. А домашня арена рідного Шахтаря ще й напряду пов'язана із моїм навчанням у ДонНУ. Я вступив в університет у 2007 році, коли саме тривало будівництво Донбас Арени, і з вікон обліково-фінансового факультету, що був розташований навпроти, кожного дня я міг спостерігати за її будівництвом. Грандіозне відкриття стадіону, яскраві перемоги «Шахтаря», матчі нашої збірної на Євро-2012 і тисячі українських прапорів, якими були наповнені вулиці та проспекти українського Донецька – все це викликає незабутні спогади та сподівання на краще.

Цирк – це спогади, цирк це – свято, своєрідний аромат попкорну впереміш із запахом тварин. Це дива, це радість – дитинство. Іграшки, повітряні кульки, червоні носики, як у клоуна. Це завжди фото на згадку. Антракт, після якого знов повертаєшся до залу і завмираєш перед сценою.

вул. Спасо-Преображенський кафедральний собор на вулиці Артема (2010)

Щороку, ще з дитинства, ми з подругою мали свою маленьку традицію. На Великдень ми зустрічалися рано-вранці і вирушали пішки до Спасо-Преображенського кафедрального собору на вулиці Артема. У руках – кошики із домашньою солодкою випічкою, приготованою напередодні, а в душі – особливе відчуття свята.

Місто в цю пору здавалося іншим: головна вулиця майже порожня, тиха, ніби завмерла перед пробудженням. Ми йшли поруч, ділилися мріями й сміхом і відчували, що в цьому ранковому повітрі є щось незвичайне, світле. Для нас ця прогулянка ставала не просто дорогою до храму – вона перетворювалася на символ дитячої дружби, очікування дива й самого свята.

Парк Щербакова (2010)

З парком Щербакова пов'язано безліч спогадів, що тягнуться ще з мого раннього дитинства. Кожного 1 червня, у День захисту дітей, ми неодмінно приходили сюди: покататися на атракціонах, скуштувати солодкої вати й морозива — це був наш маленький обов'язковий ритуал свята.

Коли ми трохи подорослішали, жоден День молоді, День міста чи День шахтаря не обходився без походу до парку: концерти під відкритим небом, веселі компанії друзів, гомінкий натовп, сміх і яскраві вогні. Там завжди панувала особлива атмосфера – свято, яке розчинялося в повітрі.

А скільки разів ми приходили туди просто так, на прогулянку! Дорогу я й досі пам'ятаю мало не по цеглинках: вулиця Постишева, далі Артема, бульвар Пушкіна, підземний перехід через Університетську, і ось – омріяний міст, що веде просто до парку. Здається, я могла б пройти її із заплющеними очима.

Прогулянки з батьками, зустрічі з друзями, перші побачення... Усе це залишилося теплими кадрами пам'яті, і кожен із них — у декораціях парку Щербакова. Для мене він був не лише місцем відпочинку, а й частиною моєї власної історії.

«Донбас Арена» (2011)

«Донбас Арена» стала символом нового часу, прийшовши на зміну старенькому «Шахтарю». Вона сяяла тисячами вогнів, відбивалася у склі та металі, манила просторим парком і яскравими афішами майбутніх подій. Атмосфера навколо завжди була особливою — святковою, наповненою очікуванням чогось великого й значущого. А ще був той величезний кулястий фонтан, що повільно обертався на воді. Його блиск зачаровував, і біля нього неминуче зупинялися люди — і діти, і дорослі. Тут посміхалися, фотографувалися, ніби хотіли зберегти в пам'яті цю мить легкого дива.

Недивно, що стадіон став однією з улюблених локацій весільних фотографів. Не минула його й моя перша весільна зйомка: світлини на тлі арени тоді здавалися символом нового, щасливого життя. Але час не стоїть на місці. Все змінюється — на щастя чи, може, на жаль. Люди, які колись були найдорожчими, залишилися в минулому. Змінилися друзі, чоловік, навіть країна...

Мої студентські роки в Донецькому національному університеті

Із 2007 до 2012 року я мав честь навчатися в Донецькому національному університеті, на економічному факультеті (кафедра маркетингу, група 0507 Б). Наш навчальний корпус № 7 по вулиці Челюскінців, 186, став для мене справжнім другим домом. Це були незабутні роки в рідному місті, серед талановитих одногрупників і відданих своїй справі викладачів, які дали мені не лише знання, а й глибоке розуміння суті маркетингу.

Саме завдяки нашим педагогам я сьогодні впевнено реалізую себе як директор з маркетингу. Їхня підтримка, вимогливість і віра в кожного з нас стали тим фундаментом, на якому я збудував свою кар'єру.

Найбільше емоцій викликав нещодавній візит до Вінниці, де зараз навчаються студенти Донецького національного університету імені Василя Стуса – одного з найсильніших та найпрофесійніших університетів України. Я приїхав, щоб побачити корпус, у якому продовжується історія мого університету. Було дуже зворушливо побачити, як дух ДонНУ живе й далі, попри всі виклики.

Трохи про сенс

Особисто для мене маркетинг – це не просто професія. Це мистецтво. Це глибокий зміст. Це – про людей. Сьогодні ми живемо в час, коли весь маркетинг має бути людяним: емпатійним, адресним, чесним. Але водночас ми не маємо забувати, що маркетинг є потужним бізнес-інструментом. Це інструмент, який здатен формувати попит, змінювати поведінку, надихати, підтримувати та масштабувати бренд.

І наостанок

Донецький національний університет готує не просто випускників. Він готує сильних, професійних, ідейних фахівців, які здатні на все у своєму професійному шляху. Це я кажу не лише як випускник, а як приклад того, що знання, закладені в стінах рідного Університету, можуть стати стартом великого й успішного шляху.

У мене залишилися тільки найкращі, найтепліші спогади про цей період мого життя.

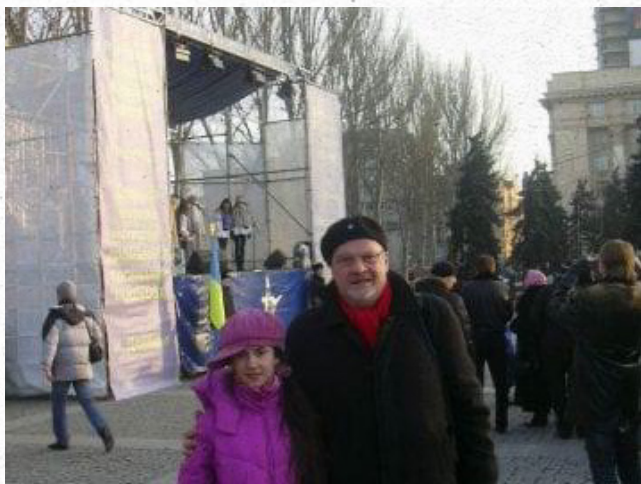

Незважаючи на 11-річну окупацію рашистами, Донецьк залишається в серці кожного донеччанина, який вимушений був залишити рідне місто. Я прожив у Донецьку 55 років, майже з народження до 4 липня 2014 р. Закінчив першу школу, історичний факультет Донецького університету, пропрацював у ДонНУ 33 роки.

Добираючи фото, я вчергове усвідомив, що ми жили в пострадянському місті.

Площа Леніна. Співкування з учасниками делегації міста-побратима Донецька – Шеффільда (Велика Британія). Один із перших досвідів контакту з представниками Вільного світу – і він був позитивним! (1979)

Фестиваль вертепів на площі Леніна (2008). Організатор заходу – Юрко Матушак, випускник історичного факультету ДонНУ, засновник громадської організації «Поштовх», який загинув у серпні 2014 р. під Іловайськом, захищаючи Україну

Площа Леніна. Праворуч ще не почали будівництво житлового будинку, в якому був ювелірний магазин «Рубін», а з часом – МакДональдс (1963)

З батьком на вулиці Артема (перша лінія), біля кондитерського магазину «Бджілка» (саме такою була назва в ті радянські часи, а не «Пчелка»). Тут часто працювали фотографи з бюро «Репортер» (розташованого на Постишева, за кінотеатром Шевченка). Вони фотографували перехожих без попередження, і за кілька днів можна було переглянути зразки та замовити світлину. Або просто пройти повз і нічого не замовляти... (1985)

Назви вулиць радянських часів збереглися повністю. У такому топонімічному просторі виховувати українську ідентичність було непросто. Ще на початку 2000-х років я писав, що позитивному сприйняттю євроатлантичної інтеграції вадила відсутність української ідентичності у багатьох мешканців міста. Мені здається, що радянська топонімія Донецька сприяла окупації...

У цьому контексті не можу утриматися від згадки про позитивний цьогорічний крок Верховної Ради. В лютому вона прийняла закон «Про внесення змін до Закону України «Про судоустрій і статус суддів» щодо зміни найменування місцевих загальних судів». Цим законом, серед іншого, було змінено назви районних судів у Донецьку. Тобто фактично йшлося про перейменування адміністративних районів в окупованому місті. Зокрема, було змінено назви Будьонівський на Богодухівський, Ворошилівський на Юзівський, Калінінський на Калінінський, Кіровський на Рутченківський, Куйбишевський на Смолянінівський, Ленінський на Олександрівський, Петровський на Вознесенський, Пролетарський на Чумаківський.

Понад 35 років тому, наприкінці радянської «перебудови», я, тоді аспірант Донецького державного університету, в «Вечернем Донецке» ініціював перейменування центрального району міста на честь засновника міста Юзівка вельського підприємця Джона Х'юза. Питання намагалися вирішити демократичним шляхом, а саме проведенням опитування під час голосування на виборах до Верховної ради УРСР. Жодна запропонована пропозиція не набрала понад 50 % голосів, і район відповідно залишився Ворошилівським...

Біля монументу Лоренцо Куїна «В Перспективе» на площі Леніна. 2010 р. Встановлений до 10-ліття СКМ, в днр демонтований

У парку «Сокол» на Садовому проспекті. Скульптура у скіфському «звіриному» стилі. 2010 рік. У 1990-х – на початку 2000-х тут діяв дуже популярний ринок

Біля Донецької опери, зустріч з українським поетом Дмитром Павличком під час шостого Міжнародного конгресу українців – унікального форуму, що тоді проходив у Донецьку (2005)

По вулиці Університетській у Донецьку завжди панувала своя особлива атмосфера. Тут прогулювалися студенти, викладачі, закохані пари й ті, хто просто ішов у своїх щоденних клопотах. Але найбільш дивовижними були фотографі, які невидимо чатували серед натовпу. Вони ловили не зовнішність, а мить – думку, погляд, емоцію. Наче сам час на секунду зупинявся у кадрі.

Саме так сталося і зі мною. Того дня я йшла цією вулицею, коли в голові вирували тисячі думок: тривога, радість, легке хвилювання. Я щойно дізналася, що вступила до Донецького національного університету на біологічний факультет. Серце билось швидше, світ здавався новим і більшим, ніж учора. Я ще не усвідомлювала, як зміниться моє життя, але в очах світилася надія.

І саме в цю мить мене непомітно сфотографували. Тепер на знімку – не просто обличчя, а маленька історія: юна дівчина з мріями, які тільки починають здійснюватися. Для мене це фото стало символом того, як випадковий кадр може зберегти найбільші почуття.

Заслужений ансамбль танцю України «Заграва» виконує номер «Донбас – трудовий»

У медалях – Володимир Уманов, засновник і перший керівник Заслуженого ансамблю танцю України «Заграва»

Донецьк для мене – це не лише вулиці, будинки чи знайомі місця, а насамперед люди й творчість, яка народжувалася в його серці. Одним із найяскравіших символів міста був великий танцювальний колектив – Заслужений ансамбль танцю України «Заграва», створений талановитим Умановим і базований при Палаці культури металургійного заводу.

Саме в цьому колективі пройшла значна частина мого життя – 15 років. Для мене «Заграва» була більше, ніж просто робота чи сцена. Це була родина, школа дисципліни й краси, місце, де народжувалися дружба, спільні радості й переживання. Ми віддавали себе танцю повністю – кожним рухом, кожним жестом, кожним виступом.

Ансамбль був візитівкою Донецька. Його знали й любили не тільки в Україні, а й далеко за її межами. «Заграва» виступала на великих сценах світу – у Німеччині, Іспанії, Японії, Чехії, Словаччині, Польщі та в багатьох інших країнах. Кожна поїздка була ніби новим світом, відкриттям, але завжди ми несли з собою частинку рідного Донецька, його культуру й душу. Коли сьогодні згадую ті роки, то бачу перед собою яскраві костюми, відчуваю ритм музики, згадую світло софітів і нескінченні оплески глядачів. «Заграва» назавжди залишилася частиною мене й символом того Донецька, який жив танцем, творчістю та гордістю за своє мистецтво.

Коли я згадую Донецьк, перед очима зринають не лише вулиці та будівлі, а й ті місця, де душа відпочивала й раділа. Одним із таких див був дельфінарій «Немо». Це була справжня казка в самому серці міста – тут зустріч із морськими мешканцями дарувала відчуття дива. Дельфіни завжди вражали своєю грацією, розумом і веселістю. Їхні стрибки з води, гра з м'ячем, щирі усмішки глядачів – усе це залишалося в пам'яті надовго. Дельфінарій був тим місцем, куди приходили сім'ями, де діти сміялися й аплодували, а дорослі забували про щоденні клопоти.

Донецьк для мене був не тільки рідним містом, а й місцем мого професійного шляху. Саме тут я знайшла себе в найважливішій справі – роботі в школі. Це була не просто робота, а покликання, яке давало мені сили, натхнення і віру в те, що кожен день має значення.

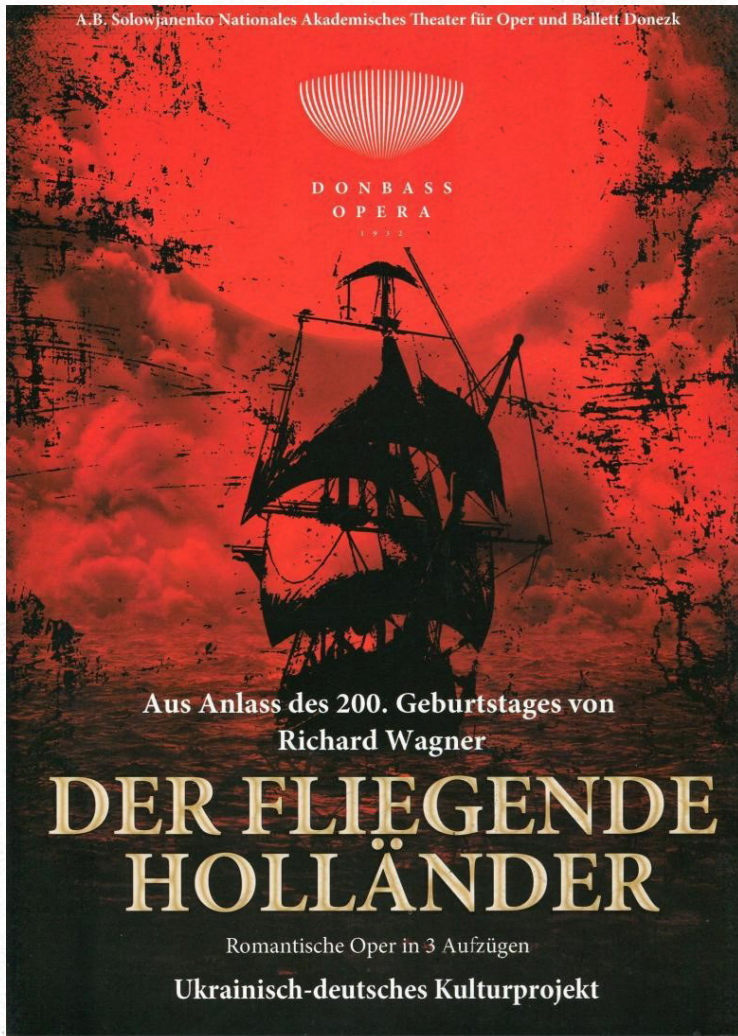
Мої учні стали для мене другою родиною. З ними я ділила радощі та труднощі, разом ми відкривали світ знань, вчилися мріяти й прагнути більшого. Кожен урок був особливою зустріччю, кожна дитина – цілим всесвітом, якому я мала допомогти розкритися. Я бачила, як вони дорослішали, як змінювалися їхні очі, наповнені спершу цікавістю, а згодом – впевненістю у власних силах.

Для мене школа в Донецьку була не лише стінами й класами, а місцем, де формувалося майбутнє. І я щаслива, що мала честь бути частиною цього процесу, вкладати частинку своєї душі в серця дітей. Саме вони стали моїм найбільшим досягненням і моєю гордістю.

Донецьк викликає багато різних спогадів: багато приємних, багато таких, які були спричинені певними ситуаціями, пов'язаними із подоланням різних перешкод і викликів. Однак всі ці спогади сьогодні лишають відчуття тихого смутку: тобі водночас і сумно, що ти його втратив, і радісно, що ти все ж таки пережив там стільки гарних моментів.

Чомусь особливо хочеться згадати надзвичайно значущу для Донецька (але напевно, не лише для нього, а й для всієї України) постановку в Донецькому національному академічному театрі опери та балету імені А. Б. Солов'яненка опери «Летючий Голландець» Р. Вагнера у 2013 році. Це був надзвичайно масштабний і дійсно унікальний для того часу українсько-німецький культурний проєкт, присвячений 200-річчю від дня народження Ріхарда Вагнера.

Пам'ятаю радісне відчуття, коли змогла вихопити квитки, які розкупили дуже швидко. Відчувалося, що Донецьку дуже хочеться показати, що він може не лише добувати вугілля і виробляти метал, а ще й створювати культурні проєкти не містечкового, а європейського рівня. І мені здається, що тоді йому це вдалося. Донеччанам було чим пишатися. І звісно, надзвичайно хочеться вірити, що український Донецьк ще зможе запропонувати Україні й світу багато цікавих унікальних культурних (і не лише) проєктів.

Ганна Ситар

Донецьк – моє рідне місто. Місто праці та троянд, териконів і зелені, промисловості та науки, театрів і спорту... Спогади ведуть до вулиці Університетської з найстарішим філологічним корпусом нашого університету, до парку кованих фігур у центрі міста, мальовничого бульвару з виставками картин, до величезного і майже вічнозеленого парку Щербакова з фантастичними пахощами різнокольорових квітів, до сучасного стадіону «Донбас Арена», до величних колон драматичного театру, набережної Кальміусу...

Багато сонця і тепла, неймовірні квіти, особлива атмосфера рідного університету, сповнена викликів та натхнення, затишна університетська бібліотека, запах книг і спекотного літа, яке починалось у травні й радувало аж до кінця вересня. І головне, люди: щирі, працьовиті та заклопотані. Тут стільки відкрито і пережито, здобуто і втрачено, кілька разів переміщено і знову виборено, переосмислено і відновлено вже на новому місці...

Вірю, що це місто розквітне знову.

У період із 2010 до 2013 року я навчався в ДонНУ на спеціальності своєї мрії – маркетинг. Звісно, у мене залишилися дуже теплі спогади про Донецьк, а про студентські роки – особливо приємні))) Вдень – навчання. Особливо запам'яталися лекції з менеджменту. Вони були справді топові: говорили про управління процесами й проєктами, про те, як змінювати щось на краще, використовуючи доступні ресурси. Саме тоді я отримав фундамент для своїх майбутніх проєктів.

Поза навчанням було насичене студентське життя. Ми з друзями ходили обідати до «Ліверпуля», займалися спортом, підробляли, а вечорами збиралися на футбол на «Донбас Арені». Кілька разів на рік вдавалося потрапити на матчі «Шахтаря» проти грандів європейського футболу – це було неймовірно. Ті роки були по-справжньому круті, стабільні й наповнені подіями.

Навчання в Університеті – це важливий етап у побудові кар'єри маркетолога і підприємця. ДонНУ надав мені фундаментальні знання та навички для постійного розвитку, сприятливе середовище спілкування, що стали в нагоді у професійній діяльності, допомогли розвивати свою агенцію та бізнес клієнтів.

Це фото закарбувало момент радості та спокою перед знаковим місцем – «Донбас Аrenoю». Це не просто стадіон, це був символ гордості, спортивних перемог та мирного життя в Донецьку.

Дивлячись на це фото, можна відчувати глибоку хвилю ностальгії. Не просто за місцем, а за тим часом, коли це було символом життя, гордості та надій. Це місце, де був шум уболівальників, де повітря тремтіло від емоцій, де сонце відбивалося від скляних стін стадіону. Ця фотографія – застиглий кадр того миру, щастя і відчуття дому, який був у кожного, хто любив Донецьк. Спогади про радість, перемоги, звичайне життя – усе це огортає, як теплий, але гіркий спомин.

Екскурсія до музею ФК
«Шахтар». Колектив кафедри
господарського права ДонНУ,
Донецьк (2011)

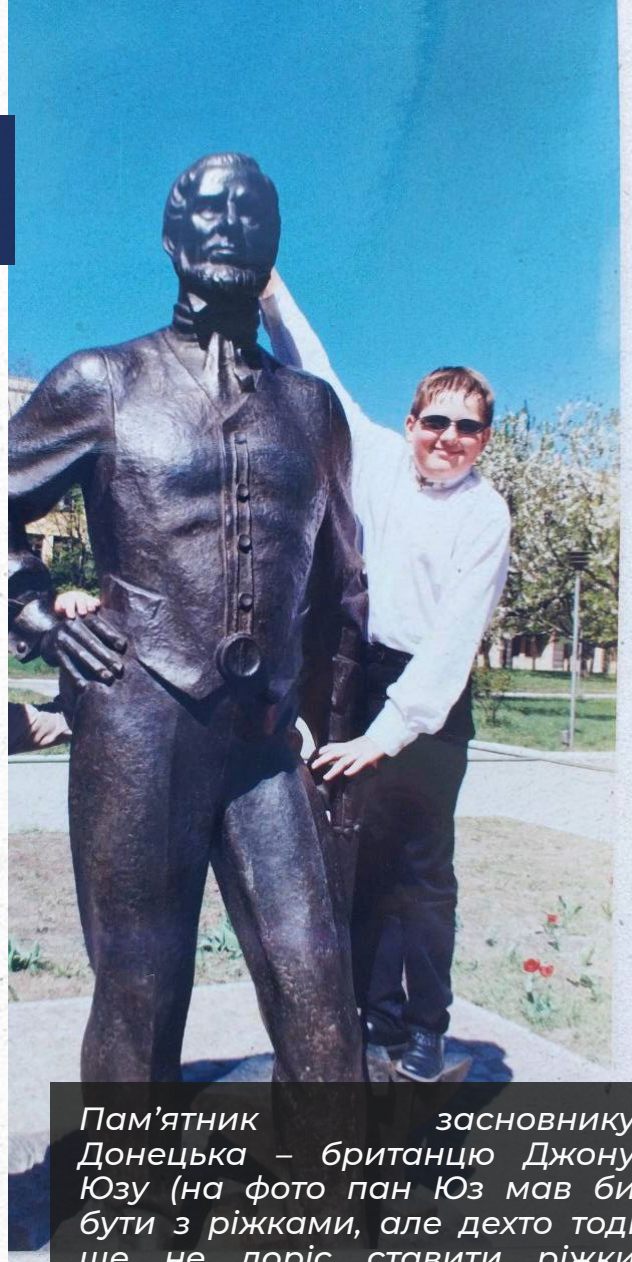

Із Донецьком у серці – дуже влучні слова, оскільки Максим може поїхати з Донецька, але Донецьк із Максима вже ніколи. І от у причинах цієї ситуації давайте розбиратися.

Карнавал – завжди невід'ємна частина Дня міста та Дня шахтаря. Під час одного з них у натовпі розпочалася дискусія, що Джон Юз – засновник міста Донецьк, був росіянином. І через це почалася невеличка сварка, до якої долучилася міліція. А в мене тоді було логічне питання – як Джон може бути російським ім'ям? Донецьк – місто, що навчило критично мислити і ставити питання.

Рожевий Hummer – міська легенда
Донецька (фото з інтернету)

Пам'ятник засновнику
Донецька – британцю Джону
Юзу (на фото пан Юз мав би
бути з ріжками, але дехто тоді
ще не доріс ставити ріжки
засновникам міста)

Рожевий Hummer – то була міська легенда. Хтось говорив, що в нього вікна інкрустовані діамантами, хтось – що він із дорогоцінного металу. А ми, малі, цьому вірили. З роками я зрозумів інше – цей Hummer та інші коштовні авто, Донбас-палац та інші 5-зіркові готелі, яскраві «лухарі» – бутіки та магазини з дорогими годинниками у вітринах на фоні закликів «Мам, купи!» і її відповіді «Треба заробити – і купимо» сформували чітке розуміння, що з неба нічого не падає. Донецьк – місто, що навчило мріяти та реалізовувати мрії. (І так, рожевого хаммера ще немає).

Максим Прихненко

Зима із великою кількістю снігу – це просто приємний спогад, а враховуючи кількість різних місць міста з дивовижними краєвидами ще й незабутній. Донецьк – місто, що навчило цінувати красу навіть у дуже простих речах.

*Просто зима і просто річка
Кальміус*

Театральна студія «О» – 3,5 роки на сцені з періодичністю раз на місяць точно і безліч репетицій зі вкрай творчими і неординарними людьми. Донецьк – місто, яке навчило толерувати і комунікувати із різними людьми.

*Театральна студія «О»,
перед участю в карнавалі
до Дня міста Донецька*

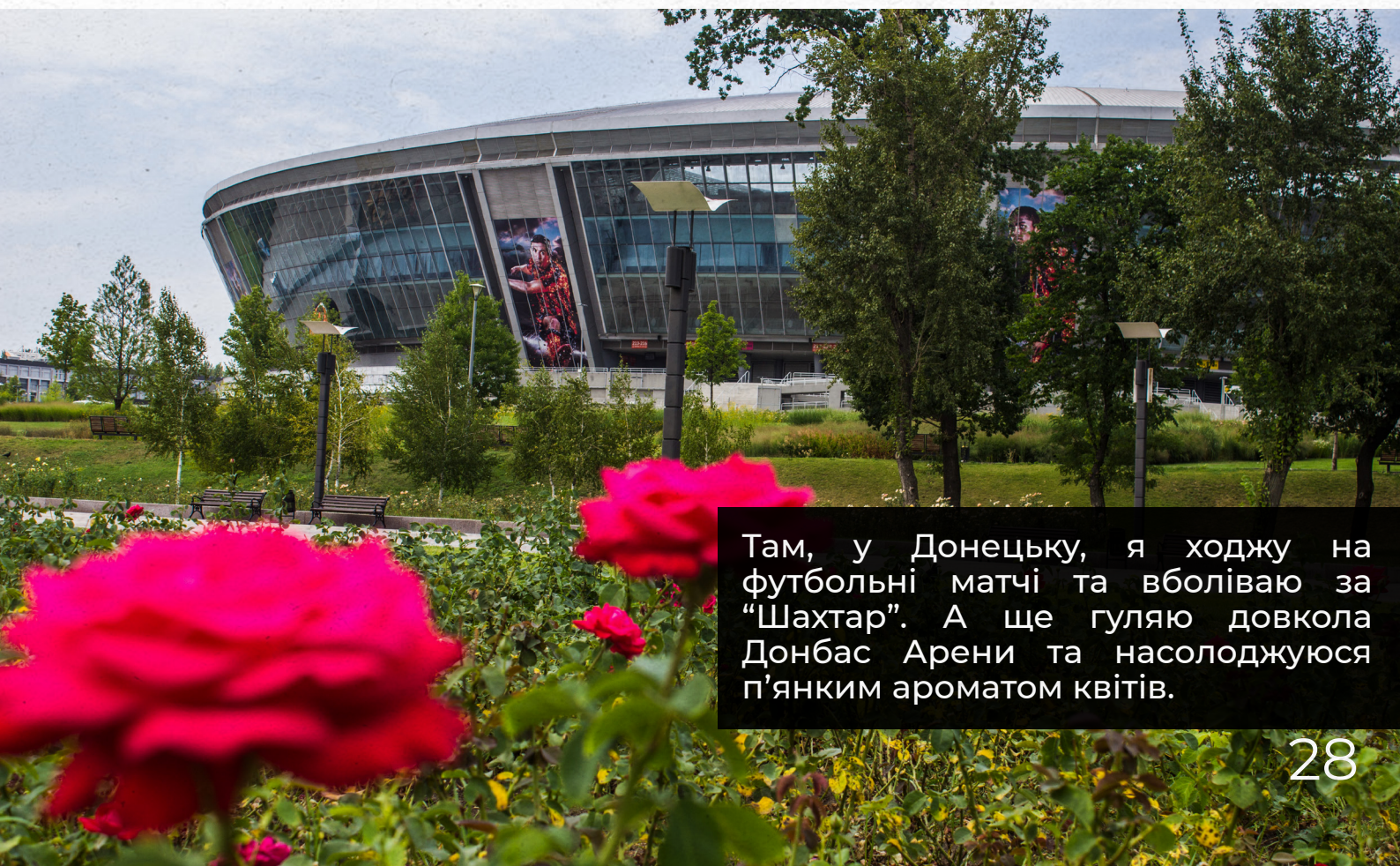

У продовження бажань. У центрі міста був магазин із дуже дорогими іграшками. Раз на рік цей магазин проводив конкурс малюнків і розігрував іграшки. Кілька разів брав участь, але мої творчі потуги так і не оцінили. Донецьк – місто, яке навчило осмислено ставитися до поразок.

Твоє обличчя, коли брав участь у конкурсі малюнків від найдорожчого магазину з іграшками міста і нічого не виграв (а хотів машинку на радіокеруванні, що могла трансформуватися)

Там, у Донецьку, я всюди насолоджуюся різномаїттям троянд. А ще абрикосовим цвітом навесні.

Там, у Донецьку, я ходжу на футбольні матчі та вболіваю за "Шахтар". А ще гуляю довкола Донбас Арени та насолоджуюся п'яним ароматом квітів.

Олена Пермякова

Там, у Донецьку, я
вештаюся такими
знайомими вулицями,
роблю це часто
безцільно, просто тому,
що маю таку можливість.

Там, у Донецьку, я милуюся
териконами. Зустрічаю чоловіків з
чорними від вугілля очима, які
втомлено посміхаються після
чергової тяжкої зміни у підземеллях
шахти.

Олена Пермякова

Там, у Донецьку, я можу сісти на потяг, який відвезе мене у будь-яку частину України. А через кілька днів я буду втомлена, але щаслива повертатися додому.

Там, у Донецьку, над моїм домом пролітають літаки. Я щоразу зачаровано дивлюся у вікно і проводжаю їх поглядом. Неймовірно. Величезний залізний птах так граціозно підіймається в небо, залишаючи за собою білий слід. Під час заходу сонця це виглядає ще більш захоплююче.

Там, у Донецьку, мій дім.

Там моє серце.

Там моє життя.

Там я щаслива.

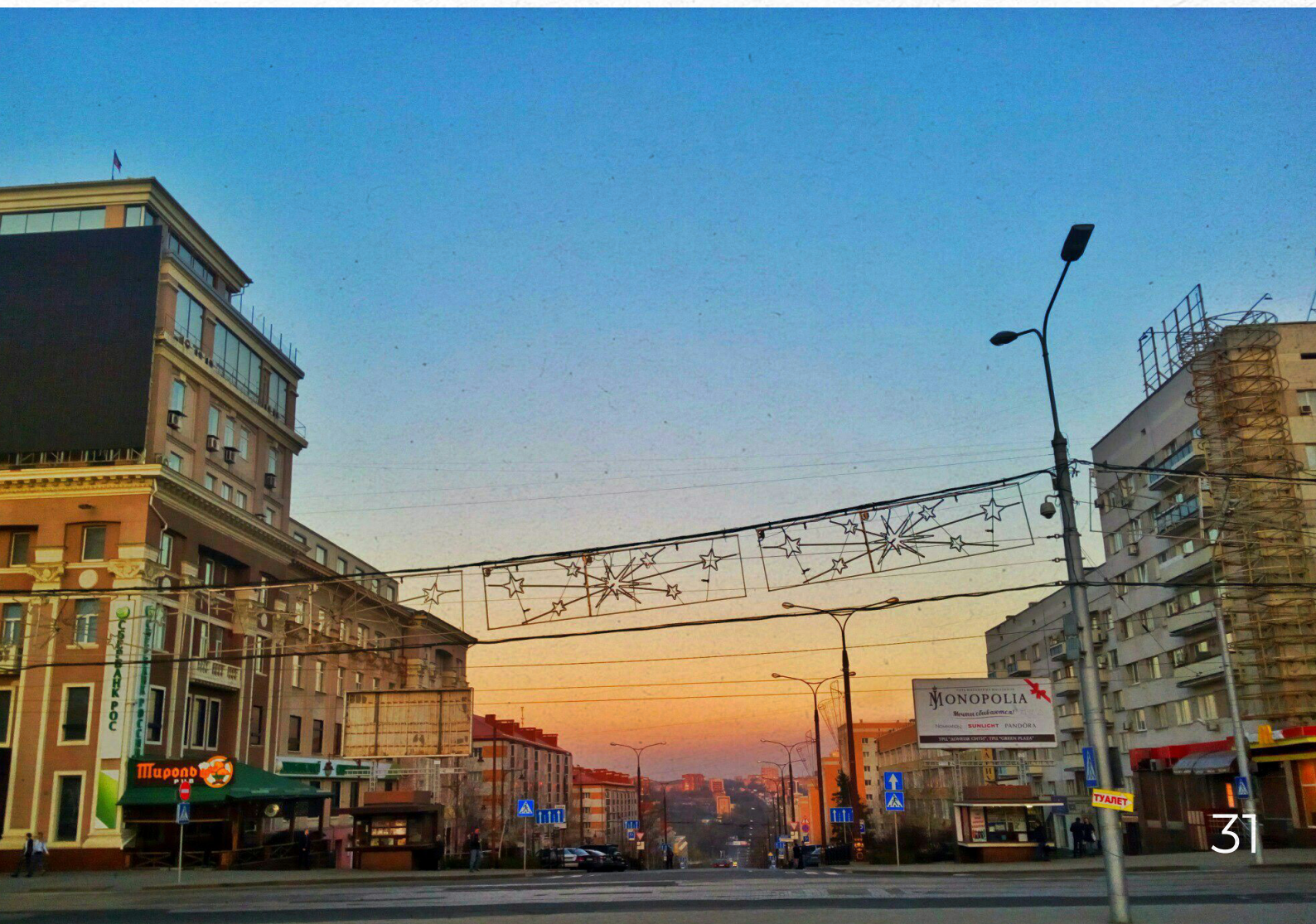
Була. І буду.

Сонячний ранок, коли у розкладі немає першої пари, і другої пари теж нема, стає автоматично добрим. Усе стає неважливим: вщент переповнений транспорт, три пересадки, важкі семінарські та модульні контрольні. Неважливо. Бо ранок добрий.

Ближче до університету чути Гудок. Якщо донеччанин чує Гудок вранці, вдень і ввечері, то життя триває. Гудок є підтвердженням продовження виру життя, як пульс. Щоправда, на відміну від людських 60 в хвилину, норма – 3 удари на добу. Здоровий пульс міста – Гудок вагою у 35 кілограмів пари.

Гудок тут, наче Святий Вогонь, який щороку сходить у Єрусалимі на Великдень. Тричі на день благословляє жити і працювати. Працювати і жити.

Мій університетський корпус поруч із ОДА. Зазвичай тут людно, багато закордонних гостей, делегацій. Корпус старий, побудований ще в Сталіні до Другої світової. Це перший корпус університету, що починався як Сталінський педагогічний інститут. Він і все у ньому здається шляхетним і аристократичним: культурологія, мовознавство, теорія та історія літератури. Журналістика і психологія тут такі ж – шляхетні та рафіновані. Навіть тріщинки, що подекуди зустрічаються на стінах корпусу, додають особливого шарму, можливого лише завдяки довгій історії. Двері в аудиторію відчинені...

Розташування корпусу суголосне його натурі – на розі Університетської та Театральної. Відчуваєте?

Мій дім – еkleктичне полотно, в якому сплітається усе на світі: витонченість аристократії, суворість промисловців, безтурботність і запал молоді, наполегливість бізнесу і впевненість мафії.

Дивом збережене панно Алли Горської у МакДональдсі на площі Леніна – чим вам не еkleктика?

Я вдома і щаслива.
Була і ще обов'язково буду.

Юрій Коваль

Серед спогадів дуже багато футболу, троянд, безтурботного часу і купи планів на життя.

Це фаніне місто, із власною енергетикою та приємними спогадами студентського життя.

Екскурсія до музею ФК «Шахтар». Колектив кафедри господарського права ДонНУ, Донецьк (2011)

ДонНУ. Початок нового навчального року біля Статуї Студента у внутрішньому дворіку юридичного факультету (2007)

Робочий процес на юридичному факультеті ДонНУ. Кафедра господарського права під керівництвом проф. А. Г. Бобкової (2008)

**Олена
Білецька**

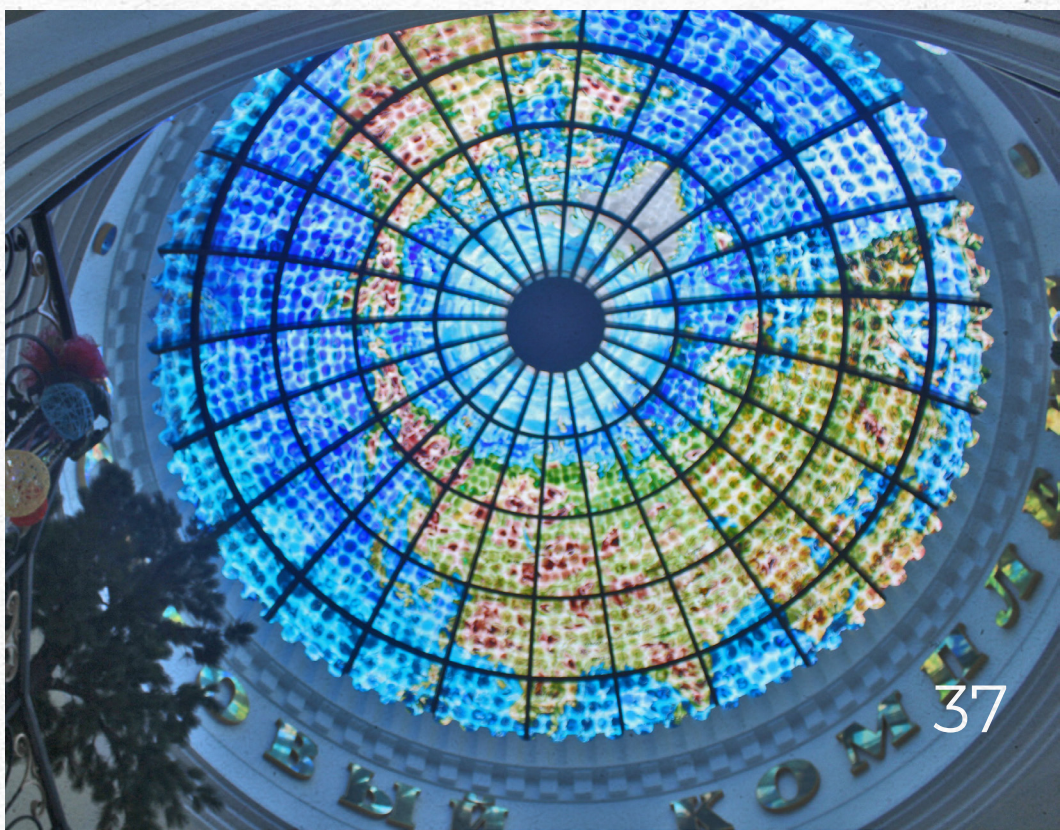

**Ігор
Тодоров**

На площі Леніна. З Катериною Волчук, науковицею з Бірмінгема. Фото зроблено під час міжнародної конференції «Східна Європа і світове співтовариство: історія і сучасність», успішно проведеної за підтримки МФ «Відродження» (1996)

**Олена
Пермякова**

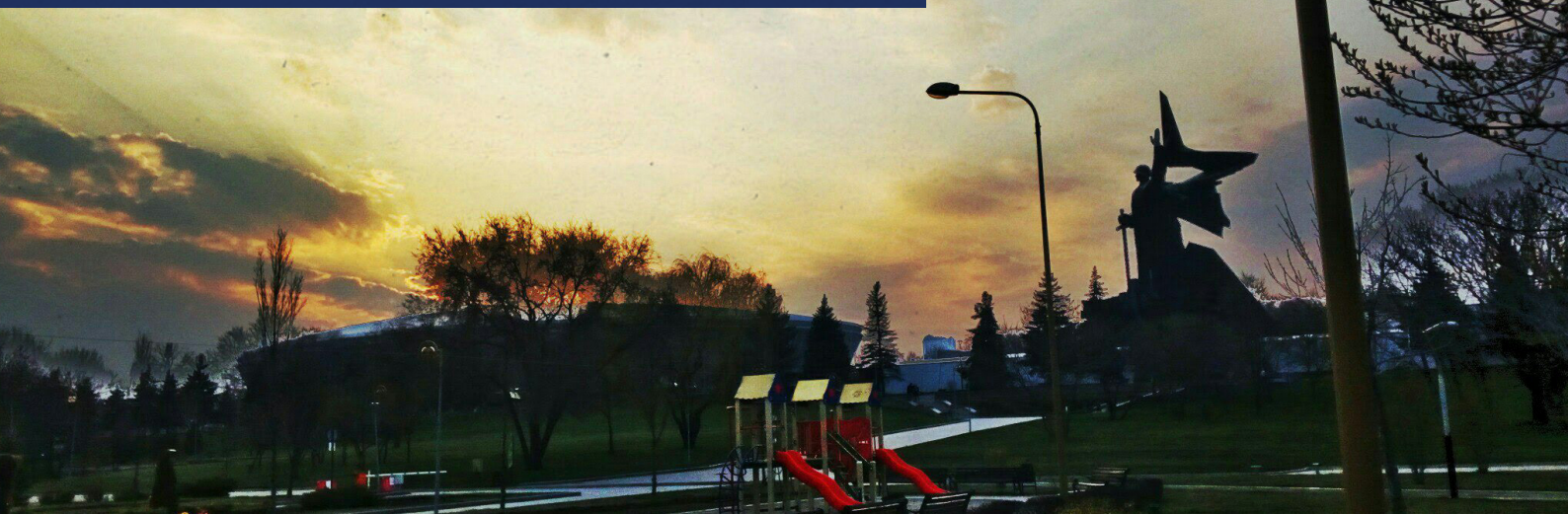

post scriptum

Олена
Пермякова

**Олена
Пермякова**

*ДОНЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ДЕНЬ ФІЛОЛОГІЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ 2014*

NOMEN EST OMEN!

ІМ'Я ЗОБОВ'ЯЗУЄ!

2025 рік